

França: la fi de la lluna de mel

Al govern d'esquerres francès, se li acaben els dies de xampany i roses al poder. I la indigestió l'ha sobtat pel cantó que fa més mal, el dels parats. Darrere les exigències, hi ha l'angoixa dels qui viuen sota mínims en una societat certament rica.

En vist dels milers de parats que no cessen d'envair carrers i centres oficials, i del 70% dels seus compatriotes que n'abonen les reivindicacions, hom diria que a França no hi ha un govern d'esquerres al poder, format per socialistes, comunistes i ecologistes. Un govern disposat a rebaixar la setmana laboral a trenta-cinc hores, a crear 350.000 llocs de treball per als joves, a exigir –i aconseguir– un pla de lluita d'abast europeu contra l'atur, i a fer votar al Parla-

ment una llei contra l'exclusió social.

Hom diria que a França el malestar i la impaciència no cessen de créixer, a pocs mesos de l'entrada en vigor de l'euro. Com si una part considerable de la població (de la població europea?) veiés amb aprensió els preparatius d'un viatge al qual no han estat convidats. O potser perquè aquest sentiment de marginació, justificat o no, ja ve de més lluny, arrelat en una profunda desconfiança en les institucions i en els

partits polítics, en les promeses encara calentes del difunt François Mitterrand, o en la supèrbia de la dreta que va ser desallotjada del poder no fa ni un any, però que continua afirmant que té raó. La raó de qui dóna les ordres, perquè al capdavant el vaixell de la moneda única el dirigeixen "ells". Així ho veuen, si més no, els 3,4 milions de parats francesos.

Paga de Nadal. Quan el moviment de protesta a França va co-

mençar inesperadament a mitjan mes de desembre, una de les primeres reivindicacions va ser la de crear una paga extraordinària de Nadal, de 3.000 francs. L'època dels regals s'acostava. Després algú devia dir a les quatre principals associacions de parats que convocaven les ocupacions i les manifestacions que allò no ajudava a "fer passar el missatge", com diuen els publicistes francesos. La paga de Nadal es va transformar, doncs, en una simple prima extraordinària, a la qual els parats creuen que tenen dret.

A alguns experts econòmics, no els ha deixat de fer una certa gràcia aquesta reivindicació. Però, si observem atentament els símptomes de la malaltia francesa, és fàcil de comprovar que, darrere aquesta ingènua exigència, hi ha la cara de la desesperació, l'angoixa dels qui viuen sota mínims en una societat certament rica.

A França tres milions d'assalariats guanyen menys de 5.000 francs el mes, és a dir: menys del salari mínim mensual (SMIC, 5.239 francs). El 80% dels parats també reben un subsidi que voreja aquesta xifra, la qual cosa significa que en conjunt el 24% de la població activa francesa viu a frec a frec de la pobresa.

A més de la prima extraordinària generalitzada, els sense feina demanen un augment immediat de 1.500 francs en ajuts mínims socials (RMI), i l'extensió automàtica d'aquests ajuts als menors de vint-i-cinc anys. El problema, segons la patronal i la dreta, és que si l'RMI augmenta unilateralment, la diferència entre SMIC i RMI es reduirà tant que no valdrà la pena de treballar per un sou mínim... "L'RMI no assegura uns ingressos gaire diferents dels que resulten d'una activitat salarial", denunciava un home oficial abans d'esclatar la crisi. En conseqüència, "hi ha un sentiment d'injustícia en una part de la població que treballa i que veu que la seva situació material és bastant a prop de les persones sense activitat".

És el problema de l'ou o la ga-

ARXIU / EFE

DAVID FERNANDEZ

llina. "Qualsevol prima per als parats és, a llarg terme, una prima a la desocupació", conclou el diari conservador *Le Figaro*.

Disminuir càrregues. Però aquestes anàlisis no tenen en compte que molta gent que rep un salari mínim i que en teoria se sent "injustament" indiscriminada respecte als parats amb subsidi, alternen, en la majoria de casos, l'una situació i l'altra en la seva vida laboral. No és innocent el fet que la precarietat salarial

ELS AJUTS SOCIALS A L'ESTAT FRANCÈS

	SUBVENCIÓ MENSUAL	BENEFICIARIS
Ajuts mínims socials (RMI)	2.429 francs	1.010.472
Subsidi per fill	4.217 francs	161.220
Subsidi solidaritat específica	2.296 francs	504.356
Mínim vellesa	3.470 francs	1.040.914
Subsidi inserció professional	1.329 francs	13.937

vagi lligada, en una bona colla de casos, a la precarietat laboral. Una precarietat que, a més a més, s'estén a algunes altres capes de la població.

La solució, per als economistes liberals, està a disminuir les càrregues socials. "Disminuir les cotitzacions salarials sobre les remuneracions més baixes provocarà un augment immediat dels salaris nets" que cobren els treballadors menys qualificats, afirmava el mateix article de *Le Figaro*. Falta saber si la patronal estaria disposada a lliurar aquests estalvis efectivament als treballadors, en lloc de guardar-se'ls com a beneficis o per invertir.

Això es podria aconseguir mit-

Lionel Jospin i Martine Aubry, primer ministre i ministra de Treball del govern francès respectivament, intenten paralitzar el moviment d'aturats que tant de mal els està fent. Fins ara, els socialistes francesos havien aconseguit una bona imatge gràcies a la seva sensibilitat social.

L'hivern dels descontents

JORDI FERRERONS

Si és cert que França és aquest famós "laboratori social" on sorgeixen molts dels fenòmens que acabaran afectant la resta d'Europa, alguns eslògans avui acceptats com a veritables axiomes en veuran molt compromesa la credibilitat. Per exemple, el ja caricaturesc "Espanya va bé".

El moviment de protesta dels parats francesos no afluixa: des de les accions aïllades dels grapats de víctimes de l'atur de llarga durada que van aconseguir d'atreure l'atenció dels mitjans de comunicació en una època de sequera informativa (pels volts de Nadal) fins al fenomen social que encara dura, l'opinió pública francesa ha semblat descobrir que, darrere aquest problema abstracte de l'atur que la preocupa tant (diuen els sondejos), hi ha rostres humans: problemes quotidians, de vegades autèntics drames de gestió de l'existència: de cada dia que, un dia o altre, poden afectar qualsevol.

Més de tres milions de persones, d'una població activa de vint-i-cinc milions, estan a l'atur a França. Qui més qui menys té un familiar, un amic o un conegut sense feina, sovint des de fa molt de temps. La comprensió social per la protesta dels parats en fa la força. La propensió francesa a recórrer al sector públic quan hi ha problemes n'estableix el rerefons psicològic. I la desorientació del govern de "l'esquerra plural" (és la

primera gran crisi de Lionel Jospin) revela els límits de la capacitat de maniobra que imposen els compromisos europeus i la globalització econòmica.

Les reivindicacions dels parats se centren a demanar un augment dels subsidis mínims d'integració –substituts del d'atur quan aquest ha caducat– i l'establiment d'un subsidi nou per als menors de vint-i-cinc anys que no han treballat mai. Asseguren, però, que l'exigència bàsica és que els donin feina. Ocupen llocs que simbolitzen "el sistema" que els ha apartat del mercat de treball, especialment la patronal, a qui acusen d'acomodar treballadors a preu fet i de deslocalitzar, de traslladar, les seves empreses cap a països més barats. Però, sobretot, han ocupat les oficines de l'Assedic, l'organisme que gestiona el subsidi d'atur, d'on els ha fet fora la força pública seguint les instruccions del govern.

El conflicte, certament, viu d'un bon nombre d'especificitats franceses, en una societat i una economia farcides de contradiccions. Però és el crit –que el mestratge francès en l'orquestració de les protestes ha fet audible pertot arreu– dels que no es resignen a resignar-se a això que a molts despatxos s'anomena fredament "l'atur estructural".

Jordi Ferrerons (París)

jançant una llei, per exemple la llei contra l'exclusió social que s'ha de començar a discutir a partir del mes de març al Parlament francès. Però això no resol el problema de fons: si l'estat disminueix els seus ingressos socials, el dèficit públic no podrà reduir-se i, a curt termini, fins i tot podria créixer. I a curt termini hi ha un seguit d'exigències que s'anomenen "criteris de convergència" europeus.

L'oposició conservadora. La solució no és fàcil, segurament perquè, en primer lloc, la crisi no és simplement francesa, sinó europea. Si les exigències de Maastricht imposaven criteris econòmics i financers per als quinze

països membres de la UE, potser hauria calgut també crear un pla de lluita efectiu contra la desocupació d'abast europeu. Aquesta era la intenció de Jospin, quan va exigir la cimera de Luxemburg sobre la desocupació i, anys enrere, la del socialista Jacques Delors, quan al capdavant de la Comissió Europea va llançar la idea d'un "pla Marshall" per a modernitzar les infraestructures de comunicació i transports públics a gran escala.

Alguns països com Alemanya o la Gran Bretanya s'hi van oposar llavors, i ara s'hi ha afegit el govern de José María Aznar. L'Europa de la moneda única continua coixa en el seu aspecte social, però en aquests temps que

corren sembla que les exigències d'un reequilibri territorial o social no figuren en l'ordre del dia. L'ordre del dia és creixement, a tot preu, cosa que explica la impaciència dels parats francesos: l'arribada al poder d'un govern que dicta lleis com la de les trenta-cinc hores setmanals sense tenir en compte les represàlies empresarials ha desencadenat un moviment d'exaltació descontrolat. "Si un obrer per manifestar la seva protesta fa vaga, què ha de fer un parat?", demanava un representant dels *sans travail* en la darrera manifestació a París. Doncs, exigir més solidaritat.

Jordi Zamora (París)